

Oddelenie stážností a petícii

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
17/2021-pet.-9.2
60488/2021

Vybavuje/kontakt
Gašperik
02 5956 2603

Dátum
4. novembra 2021

Vec

Petícia proti zaradeniu navrhovaného územia európskeho významu SKUEV4025 Beskydské a Javornicke lúky do národného zoznamu európskeho významu, ktorého prerokovanie aktuálne prebieha na Okresnom úrade Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie, z poverenia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky – oznámenie výsledku vybavenia petície

Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) bola dňa 1. októbra 2021 doručená „*Petícia proti zaradeniu navrhovaného územia európskeho významu SKUEV4025 Beskydské a Javornicke lúky do národného zoznamu európskeho významu, ktorého prerokovanie aktuálne prebieha na Okresnom úrade Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie, z poverenia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky*“ (ďalej len „petícia“), ktorú ste podal ako [REDACTED], a v ktorej ste určený ako osoba na zastupovanie v styku s orgánom verejnej moci. Petíciu podporilo 2 464 osôb na 323 písomných podpisových hárkoch.

V sprievodnom liste petície sú uvedené argumentácie, ktoré sme rozdelili do jednotlivých logických celkov, podľa nižšie uvedeného zoznamu bodov:

1. *Obec Skalité dňa 27.8.2021 a Združenie miest a obcí Kysúc dňa 6.9.2021 prerokovalo zaradenie lokality SKUEV4025 Beskydské a Javornicke lúky do národného zoznamu územií európskeho významu. Na svojom prerokovaní obec Skalité, ako aj zástupcovia kysuckých obcí prijali uznesenie (zaslané v prílohe petície).*
2. *Hmotnoprávnym predpisom, upravujúcim podmienky zaradenia území do ÚEV je zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoOPaK“) a ako procesnoprávny predpis sa subsidiárne používa zákon č. 71/1967 Zb. o právnom konaní v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Správny poriadok“). V zmysle ustanovenia § 27 ZoOPaK sa ÚEV rozumie územie v Slovenskej republike tvorené jednou alebo viacerými lokalitami:
 - i. na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia,*

- ii. a/alebo ktoré sú zaradené v národnom zozname týchto lokalít obstaraným ministerstvom a prerokovaným s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.

Do národného zoznamu môžu byť podľa ustanovenia § 27 ods. 3 ZoOPaK, zaradené len tie lokality, pre ktoré bol vypracovaný návrh podľa ustanovenia § 54 ods. 12 písm. b) ZoOPaK. Na základe ustanovenia § 27 ods. 3 ZoOPaK, nám MŽP SR zaslalo list označený ako Informácia o návrhu zaradiť lokalitu SKUEV4025 Beskydské a Javornicke lúky do národného zoznamu územií európskeho významu a žiadost o spoluprácu zo dňa 13. augusta 2021, v ktorom okrem iného MŽP SR informovalo, že dňa 13. a 14. septembra 2021 sa bude konať prerokovanie predmetného návrhu. So ohľadom na túto skutočnosť a v súčinnosti s ustanovením § 50 ZoOPaK, primárne ods. 2 predmetného ustanovenia upozorňujeme, že daný zámer nie je v súlade so zákonom, nakoľko v ňom absentujú formálne náležitosti vyžadované zákonom. Oznámenie zámeru v zmysle ustanovenia § 50 ods. 2 ZoOPaK obsahuje najmä:

- a) základnú charakteristiku zámeru,
- b) podrobnosti o ochrane, najmä ciele ochrany a opatrenia na ich dosiahnutie, rozsah obmedzení bežného obhospodarovania a ekonomicke zhodnotenie vplyvu uplatňovania obmedzení bežného obhospodarovania,
- c) možnosť riešenia spôsobu a určenia výšky poskytnutia náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa ustanovenia § 61 ods. 1 písm. a) až d) ZoOPaK.

MŽP SR v predmetnom konaní splnilo len podmienku podľa písm. a). Podmienky vymedzené podľa písm. b) a písm. c) podľa nášho názoru splnené neboli, čím toto konanie trpí vadou, pretože neboli splnené formálne podmienky oznámenia zámeru.

3. Taktiež máme za to, že už aj samotný Návrh na vyhlásenie územií, na základe ktorého sa predmetné konanie realizuje, má byť verejne dostupný, čo však nie je. V zmysle ustanovenia § 50 ods. 4 ZoOPaK, je tým podľa nášho názoru oslabené právo vlastníkov, správcov a nájomcov, resp. účastníkov konania, čím vzniká ďalšia vada konania.
4. Nakoľko sa konanie spravuje ustanoveniami Správneho poriadku, je povinnosťou správneho orgánu postupovať v úzkej súčinnosti so všetkými účastníkmi konania (§ 3 ods. 2 Správneho poriadku).
5. Zároveň poukazujeme na skutočnosť, že spôsob, akým chce správny orgán prejednať tak zásadný zámer s obrovským dopadom a zásahom do vlastníckych práv nemožno nazvať inak, ako neštandardný. Obvyklou praxou býva, že pokial' sa obce týka rozsiahlejšie územie navrhované na zaradenie do národného zoznamu ÚEV, verejné prejednanie sa uskutočňuje priamo v dotknutej obci tak, aby bola zabezpečená potrebná súčinnosť so všetkými účastníkmi a nebola účastníkom konania upretá možnosť na uplatňovanie svojich práv a zvlášť s ohľadom na protipandemické opatrenia.
6. Medzi dotknutými územiami sú zaradené aj parcely, kde sa nachádzajú cesty/inžinierske siete/stavby, preto ak by sa uplatnil druhý resp. vyšší stupeň ochrany, následne by boli parcely zaradené do koherentnej Európskej sústavy chránených území Natura 2000. V zmysle rozhodovacej praxe by medzi takéto územia nemali patriť tie, ktoré sú už výraznejšie dotknuté antropogénnou činnosťou.
7. Z dostupných materiálov vobec nie je preukázaná skutočnosť, či sa uvedené biotopy na danom území nachádzajú a či táto skutočnosť bola hodnoverne a dostatočne preukázaná.
8. Návrh má výrazný dopad na jednotlivé druhy hospodárenia na pozemkoch. Aj judikatúra naznačuje, že vyššie uvedené obmedzenia výslovne nezakazujú obhospodarovanie. Na činnosť sa však vzťahujú spravidla obmedzenia v podobe súhlasov orgánov na ochranu

prírody. Pokiaľ ale obmedzenia nastanú, pozemky nielenže stratia na hodnote, ale v nemalej miere sa v jednej z najchudobnejších oblastí SR zníži miera produktivity na úkor ochrany prírody. Správny orgán sa touto skutočnosťou nepochybne v tejto fáze musí zaoberať.

9. *V rámci prípravy zaradenia jednotlivých lokalít neboli vôbec respektované zámery obcí s dotknutými pozemkami, najmä z pohľadu ich využitia vo verejnom záujme.*
10. *V oznámení o prerokovaní zaradenia lokality SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky do národného zoznamu územia európskeho významu je uvedený ako predmet ochrany biotop „lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (*91EO)“ – takýto biotop sa v zozname biotopov európskeho významu nenachádza.*
11. *Upozorňujeme, že z pohľadu vlastníkov sa jedná o zásah do vlastníckeho práva garantovaného Ústavou Slovenskej republiky, Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd, ako aj ostatnými zákonomi a preto zabezpečenie zákonnosti a transparentnosti celého procesu výraznou mierou predíde prípadným žalobám, či vzniknutým škodám, ktoré môžu byť voči štátu uplatňované.*
12. *Návrh nebol prerokovaný so zástupcami obcí z pohľadu preskúmania súladu s rozvojovými dokumentmi obce (územné plány, programy rozvoja obce, koncepcie rozvoja) a návrh vo viacerých častiach je v rozpore s týmito dokumentmi.*
13. *Prípadné schválenie predmetného zámeru zásadným spôsobom ovplyvní sociálno-ekonomickej postavenie zasiahnutých území a ďalší rozvoj obce.*

Na základe uvedených argumentov sme si vyžiadali odborné stanovisko od Sekcie ochrany prírody a biodiverzity MŽP SR, ktorá je gestorom problematiky uvedenej v petícii, a ktorá v úzkej spolupráci so Štátnej ochranou prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR) nám poskytla stanovisko, na základe ktorého si Vám MŽP SR dovoľuje uviesť **k jednotlivým bodom zo sprievodného listu a z petičných hárkov nasledovné vyjadrenie:**

K 1. bodu

MŽP SR dňa 16. augusta 2021 zverejnilo na svojej úradnej tabuli oznámenie o prerokovaní zaradenia lokality SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky do národného zoznamu ÚEV – verejnú vyhlášku č. 43961/2021 (aj s príslušnými prílohami), ktorou bolo oznámené prerokovanie v súlade s § 27 ods. 3 ZoOPaK s vlastníkmi, správcami, nájomcami pozemkov dotknutých zamýšľanou ochranou. Prerokovania boli zvolané na 13. septembra 2021 so začiatkom o 10:00 hod v Kultúrnom dome v meste Krásno nad Kysucou a na 14. septembra 2021 so začiatkom o 11:00 hod v Kultúrnom dome v obci Lazy pod Makytou.

Predmetom prerokovania návrhu na zaradenie územia SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky do národného zoznamu ÚEV boli body:

- 1) základné údaje o SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky,
- 2) odôvodnenie zaradenia SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky do národného zoznamu,
- 3) obmedzenia vyplývajúce zo zaradenia SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky do národného zoznamu,
- 4) spôsob náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania,
- 5) vyjadrenie vlastníkov, správcov, nájomcov dotknutých pozemkov k zaradeniu.

Obec Skalité dňa 27. augusta 2021 a Združenie miest a obcí Kysúc dňa 6. septembra 2021 prerokovali návrh na zaradenie lokality SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky do národného zoznamu ÚEV a prijali uznesenia, a to ešte pred samotným prerokovaním návrhu na zaradenie tejto lokality do národného zoznamu ÚEV. Z uvedeného vyplýva, že v rámci zasadnutí obcí a miest ešte nemuseli byť týmto subjektom známe viaceré informácie týkajúce sa lokality

SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky, nakoľko tieto (v zmysle vyššie uvedených bodov vo verejnej vyhláške č. 43961/2021) mali byť práve predmetom prerokovaní 13. a 14. septembra 2021, za účasti zástupcov Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR), Správy Chránenej krajinnej oblasti (CHKO) Kysuce a Okresného úradu Žilina.

Plánované prerokovanie, avizované verejnou vyhláškou MŽP SR č. 43961/2021, však bolo z organizačných príčin zrušené, a preto nebolo možné využiť túto príležitosť na podanie podrobnejších informácií, či objasnenie skutočnosti.

MŽP SR je názoru, že prijatie uznesení ešte pred prerokovaním a získaním potrebných informácií je predčasné a v tomto smere je potrebná ďalšia komunikácia.

K 2. bodu

Lokalitu SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky vymedzila ŠOP SR v rámci odborného návrhu ÚEV podľa kritérií výberu uvedených v prílohe č. III smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení. Predmetom ochrany v SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky sú predovšetkým prioritné biotopy európskeho významu kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (* 6230), lužné víbovo-topoľové a jelšové lesy (* 91E0), biotopy európskeho významu nižinné a podhorské kosné lúky (6510), prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), slatiny s vysokým obsahom báz (7230), druhy živočíchov európskeho významu kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), modráčik bahniskový (*Maculinea nausithous*) a druh rastliny európskeho významu zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*). Z vyššie uvedeného vyplýva, že predmetná lokalita spĺňa náležitosti uvedené v § 27 ods. 1 písm. a) ZoOPaK.

V zmysle § 27 ods. 2 ZoOPaK bol vypracovaný návrh, ktorý mal byť s dotknutými subjektmi prerokovaný z zmysle ustanovenia § 27 ods. 3 ZoOPaK: „*Ministerstvo alebo ním poverený okresný úrad v sídle kraja prerokuje s vlastníkmi, správcami a nájomcami pozemkov dotknutých zamýšľanou ochranou zaradenie územia európskeho významu do národného zoznamu; súčasťou prerokovania je najmä odôvodnenie zaradenia lokality do národného zoznamu, vymedzenie činností, na výkon ktorých je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody alebo výkon ktorých je zakázaný podľa tohto zákona, a spôsob náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania (§ 61).*“

K 3. bodu

MŽP SR na svojej úradnej tabuli (vrátane elektronickej úradnej tabule na webovom sídle MŽP SR) zverejnilo verejnú vyhlášku č. 43961/2021 (oznámenie o prerokovaní zaradenia lokality SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky do národného zoznamu ÚEV) s príslušnými prílohami a zároveň požiadalo všetky dotknuté obce, aby túto verejnú vyhlášku a jej prílohy zverejnili na úradnej tabuli obcí po dobu minimálne 15 dní. Taktiež v sprievodnom liste požiadalo dotknuté obce o informovanie verejnosti prostredníctvom miestneho rozhlasu alebo iným spôsobom, ako aj o zaslanie potvrdenia o zverejnení oznamenia na úradnej tabuli obce. MŽP SR pritom postupovalo podľa vyššie citovaného ustanovenia § 27 ods. 2 ZoOPaK.

Zámer podľa § 50 ods. 2 ZoOPaK sa vyhotovuje až v prípade vyhlásenia ÚEV za chránené územie v príslušnej kategórii podľa § 17 ods. 1 ZoOPaK, avšak niektoré jeho ustanovenia sú primerane uplatňované. Napr. podľa § 50 ods. 1 ZoOPaK, tretia veta: „*Ak je dotknutý väčší počet vlastníkov pozemkov alebo ak ich pobyt nie je známy, možno oznamenie zámeru doručiť verejnou vyhláškou*“ pričom podľa § 2 ods. 2 písm. zg) ZoOPaK sa väčším počtom vlastníkov rozumie najmenej 50 vlastníkov. V prípade lokality SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky bol počet vlastníkov zistených z evidencie v katastri nehnuteľností väčší ako 50. MŽP SR postupovalo

v zmysle vyššie uvedených skutočností a oznámilo dotknutým subjektom prerokovanie návrhu zaradenia lokality SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky do národného zoznamu ÚEV.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že podklady k návrhu SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky boli verejne dostupné (pozn. na elektronickej úradnej tabuli MŽP SR sú verejne dostupné do tohto času) pre všetky dotknuté subjekty a práva vlastníkov, správcov, nájomcov neboli oslabené.

K 4. a 5. bodu

K pripomienke na uplatnenie § 3 ods. 2 Správneho poriadku MŽP SR uvádzia, že prerokovania podľa § 27 ods. 3 ZoOPaK dodržujú zásadu súčinnosti správneho konania. Samotné prerokovanie umožňuje dotknutým subjektom účinne obhajovať ich práva a záujmy.

MŽP SR zvolalo podľa uvedeného ustanovenia prerokovanie, na ktoré boli pozvaní vlastníci, správcovia a nájomcovia pozemkov dotknutí zamýšľanou ochranou, ako aj starostovia dotknutých miest a obcí. MŽP SR zároveň samostatne rokovalo aj s dotknutými štátnymi subjektmi. Každý dotknutý subjekt má možnosť vyjadriť sa k podkladom zaradenia územia európskeho významu do národného zoznamu a uplatniť si svoje pripomienky.

MŽP SR uznáva, že prerokovania na všetkých dotknutých obciach a ďalšie pracovné stretnutia by boli prínosné, aj keď to zákon výslovne neustanovuje. Preto predpokladá, že komunikácia hlavne medzi ŠOP SR a dotknutými obcami bude pokračovať, akonáhle to situácia s COVID-19 umožní.

K 6. bodu

ŠOP SR pri návrhu lokality okrem prírodných hodnôt brala do úvahy aj výskyt inžinierskych sietí, ktoré môžu byť súčasťou navrhovaných parciel a druhý ani štvrtý stupeň ochrany nezakazuje ich využívanie, ktoré vyplýva z príslušnej legislatívy (napr. odstraňovanie drevín pod elektrickými vedeniami a pod.). Poľné cesty boli zahrnuté do návrhu kvôli výskytu druhu európskeho významu kunka žltobruchá (Bombina variegata) na okrajoch ciest, zamedzeniu nelegálnych vjazdov motorkárov, štvorkolkárov, áut a efektívnejšiemu označeniu lokality. ŠOP SR nemá vedomosť, že sa v návrhu nachádzajú stavby, tieto boli z návrhu vypustené, avšak ak takéto parcely v návrhu zahrnuté sú, je možné ich z návrhu vypustiť.

Pre úplnosť uvádzame, že v rámci evidencie pozemkov v katastri nehnuteľnosti ŠOP SR zároveň identifikovala niekoľko nezrovnalostí so skutkovým stavom, kde je ako druh pozemku uvedená zastavaná plocha, pričom v skutočnosti sa tu nachádzajú aj biotopy európskeho významu (6510) Nížinné a podhorské kosné lúky či (7230) Slatiny s vysokým obsahom báz s chránenými druhmi, miestami stromy.

K 7. bodu

Prílohou verejnej vyhlášky č. 43961/2021 bola aj mapa navrhovaného SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky. Táto mapa je výsledkom vrstiev výskytu biotopov a druhov európskeho významu, ktoré boli v jednotlivých častiach lokality potvrdené mapovaním. Podkladmi pre vymedzenie územia a jeho mapové zobrazenie boli vrstvy z mapovania biotopov spracované organizáciou Daphne – Inštitútom aplikovanej ekológie. Na mapovaní sa podieľali odborní pracovníci ŠOP SR, Správy CHKO Kysuce a použité boli aj údaje od externých botanikov, vrátane členov Slovenskej botanickej spoločnosti. Na základe zmapovaného výskytu biotopov boli identifikované polygóny, ktoré boli následne prepojené v častiach, ktoré sú podstatné pre zabezpečenie konektivity a celistvosti (z dôvodu celistvosti boli pridané aj niektoré lesné pozemky). Lesné pozemky by zostali s takým manažmentom, ako je doteraz uvedený v platnom programe starostlivosti o lesy.

Ako je uvedené v ďalšej časti odpovede, pri vymedzení lokality bola zohľadnená schválená územno-plánovacia dokumentácia.

Odôvodnenie zaradenia jednotlivých častí do lokality Beskydské a Javornícke lúky považuje MŽP SR za veľmi dôležité aj pre zabezpečenie celkovej ochrany hodnôt európskeho významu. Aj zo znenia petície vyplýva, že v tomto smere nie je dostatočná komunikácia.

K 8. bodu

SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky je navrhnuté väčšinou na pozemkoch, kde sa aj v súčasnosti hospodári (napr. kosenie, pasenie) a tu v žiadnom prípade nejde o to, aby sa zakázalo obhospodarovanie, skôr podporilo. 2. stupeň ochrany bol navrhnutý na väčšine lokalít, 4. stupeň ochrany bol navrhnutý tam, kde je navyše výskyt chránených živočíchov napr. modráčika bahniskového (Maculinea nausithous) a mravcoch rodu Myrmica závislých od živých rastlín, prípadne iné prírodné hodnoty vyžadujúce osobitný režim obhospodarovania. Navrhované stupne ochrany vychádzali z prírodných hodnôt. Ak by zvýšením stupňa ochrany na 2. až 4. stupeň v lokalite došlo k obmedzeniu bežného obhospodarovania, patrí vlastníkovi podľa § 61 ZoOPaK náhrada.

MŽP SR zároveň presadzuje rozšírenie možností podpory pre obhospodarovateľov pozemkov s výskytom biotopov a druhov európskeho významu v sústave Natura 2000 už od 2. stupňa ochrany z fondov EÚ v programovom období 2021 – 2027. Práve toto by mohla byť vyššia motivácia pre podporu pre opatrenia ochrany prírody.

K 9. a 12. bodu

ŠOP SR pri vymedzovaní lokality vychádzala z prírodných hodnôt predmetného územia, t. j. zmapovaného výskytu biotopov a druhov európskeho významu (viď odpoveď na body 2. a 7. petície), zároveň brala do úvahy aj potrebu zachovania existujúcich migračných koridorov (uvedených v RÚSES okresu Čadca) pre veľké šelmy, vzhľadom na to, že ide o pohraničnú oblasť s migráciou druhov vlk, rys a medved', pričom toto územie predstavuje často posledné zachované prepojenia pre ich migráciu v rámci existujúcich území Natura 2000, v ktorých sú veľké šelmy už v súčasnosti predmetom ochrany tak ako na Slovensku, tak i v Poľskej a Českej republike.

ŠOP SR však tiež v novembri 2020 vykonala analýzu dotknutých obcí z hľadiska toho, či majú schválený územný plán (ÚP) a či sa predpokladá kolízia s vymedzením hraníc lokalít. V prípade lokality Beskydské a Javornícke lúky je dotknutých 17 obcí, resp. 19 katastrálnych území. Z nich 13 obcí má schválený ÚP, zvyšné 4 obce (Veľké Rovné, Zákopčie, Lutiše, Radostka) nemajú zatiaľ túto dokumentáciu schválenú. Možné kolízie s ÚP boli zistené v prípade obce Nová Bystrica (plánované golfové ihrisko, rekreačný areál, lyžiarsky areál, areál občianskej vybavenosti), Skalité (navrhované rekreačné plochy), Korňa (lyžiarsky vlek, výstavba rodinných domov, ropný prameň), Krásno nad Kysucou (rekreačná výstavba). V prípade týchto 4 katastrálnych území bol dôvodom na zaradenie niektorých parciel potvrdený výskyt chránených druhov (napr. vzácnych orchideí) alebo zachovanie priechodnosti migračných koridorov (k. ú. Skalité), a to z dôvodu, že ÚP z roku 2007 tieto skutočnosti ešte nezohľadňuje, resp. z dôvodu, že viaceré zámery neboli od schválenia plánov realizované alebo nie je predpokladaný vplyv. V prípade lyžiarskych vlekov by ich využívanie na zimnú rekreačiu nebolo v kolízii s ochranou prírody a predmetných lúk. Je pritom potrebné uviesť, že ŠOP SR sa k návrhom územnej dokumentácie vyjadrovala, resp. bola snaha o prerokovanie zmien a úprav niektorých ÚP obcí, avšak pripomienky neboli vo všetkých prípadoch opäťovne prerokované, prípadne akceptované.

V prípade ÚP obce Skalité bolo do návrhu lokality Beskydské a Javornícke lúky zahrnutých 21,41 % z jej katastrálneho územia, pričom bol zohľadnený potenciálny rozvoj obce, aj nad rámec ÚP. Na stretnutí, ktoré sa konalo ešte pred plánovaným prerokovaním, bolo starostovi obce Skalité

navrhnuté, aby obec poslala návrh spresnenia hraníc, avšak žiadny alternatívny návrh ŠOP SR od obce neobdržala.

Nakoľko prerokovanie návrhu zvolané zo strany MŽP SR na 13. a 14. septembra 2021 sa neuskutočnilo a v aktuálnej situácii ani nie je možné ho uskutočniť, ďalším krokom budú konzultácie ŠOP SR s dotknutými obcami vo vzťahu k možným kolíziám s ÚP, nakoľko bez ohľadu na zaradenie lokality do národného zoznamu ÚEV má Slovensko povinnosť zachovať biotopy európskeho a národného významu a biotopy chránených druhov.

K 10. bodu

Biotop európskeho významu Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (kód Natura 2000: * 91E0) je uvedený v prílohe č. 1 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorá vychádza z prílohy I smernice o biotopoch, resp. publikácie Európskej komisie – interpretačný manuál biotopov¹.

Pre úplnosť uvádzame, že v rámci podrobnejšej slovenskej klasifikácie tento biotop zahŕňa niekoľko typov (slovenské kódy: Ls 1.1, Ls 1.3 a Ls 1.4, pričom v rámci navrhovanej lokality je zastúpený biotop Ls 1.3. – Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy). Predmetný biotop je podľa odbornej publikácie – katalógu biotopov² definovaný nasledovne: „*Biotop zahŕňa prirodzené lesy vyskytujúce sa bezprostredne pri tokoch od nížin až po horské prameniská. Pre biotop sú charakteristické pravidelné záplavy povrchovou vodou alebo zamokrenie podzemnou vodou. V aluviánoch väčších nížinných riek sa nachádzajú vŕbovo-topoľové lesy (Ls1.1), tzv. mäkký lužný les, pričom jeho pomenovanie je odvodené od mäkkého dreva topoľov a vŕb ako charakteristických drevín tohto biotopu. V stredných polohách pri menších tokoch na vŕbovo-topoľové lesy nadvážajú jaseňovo-jelšové podhorské lesy (Ls1.3), tvorené jaseňom štíhlym a jelšou lepkavou. V horských oblastiach na horných tokoch ubúda zastúpenie jaseňa štíhleho a jelšu lepkavú strieda jelša sivá. V klasifikácii slovenských biotopov túto jednotku nazývame horské jelšové lužné lesy (Ls1.4). V podraste prevládajú druhy znášajúce trvalé alebo prechodné zamokrenie.*“

Z uvedeného vyplýva, že predmetný biotop je biotopom európskeho významu.

K 11. bodu

MŽP SR odmieta tvrdenia signatárov petície o porušovaní vlastníckych práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) zo strany orgánov ochrany prírody. Signatári petície nepoukazujú na konkrétné porušenia základných ľudských práv, vrátane vlastníckych práv. Orgány ochrany prírody postupujú v súlade s čl. 20 ods. 3 Ústavy SR, podľa ktorého „*nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu*“ a s čl. 44 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorého „*Štát dbá o účinnú starostlivosť o životné prostredie a zabezpečuje ochranu určeným druhom voľne rastúcich rastlín a voľne žijúcich živočíchov.*“

K 13. bodu

Návrh na zaradenie lokality SKUEV4025 Beskydské a Javornícke lúky do národného zoznamu ÚEV rešpektuje aj Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja 2021+ (PHSR 2021+), ktorého oznamenie je zverejnené na informačnom

¹ https://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/habitatsdirective/docs/Int_Manual_EU28.pdf

² <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=6&biotop=91E0>

portáli rezortu MŽP SR³ a oficiálnej stránke Žilinského samosprávneho kraja⁴ (ŽSK) zo dňa 8. augusta 2021. V danom programe je uvádzaný dotknutý subjekt MŽP SR na str. 15, ako aj Združenie miest a obcí Kysúc na str. 16. MŽP SR rešpektuje návrh PHSR 2021+, a to ako v jeho analytickej tak aj v jeho strategickej časti. Na 12. až 13. strane sú uvedené a rozčlenené existujúce chránené územia a rovnako aj možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu.

V PHSR 2021+ je na str. 6 medzi prioritnými oblastami vytýčená prioritná oblasť „*Zdravé, biologicky pestré a klimaticky stabilné životné prostredie (Ochrana prírodných hodnôt, biodiverzity a adaptácia na klimatickú zmenu).*“ Taktiež je na str. 13 v bode 5.4 Vplyvy na chránené územia vrátenie návrhu na ich zmierenie o. i. uvedené „*Je ale možné navrhnúť predbežné opatrenia/zásady, ktoré by mali byť ešte pri spracovaní PHSR 2021+ zohľadnené, aby boli prípadné negatívne vplyvy programu na chránené územia minimalizované*“, taktiež sú tu uvedené nasledovné zásady:

- 1) „*zohľadniť možné vplyvy na chránené územia národnej a európskej sústavy chránených území,*
- 2) *rešpektovať a chrániť mokrade národného, regionálneho a lokálneho významu,*
- 3) *v maximálnej miere rešpektovať kostru ekologickej stability krajiny (ÚSES),*
- 4) *rešpektovať navrhované biocentrá a biokoridory s plánovaním nových dopravných koridorov a stavieb.*“

Program PHSR 2021+ v časovom harmonograme na str. 9 informuje o aktuálnych fázach/krokoch, že k dnešnému dňu sa program nachádza vo fáze 4 „*Stanovenie strategického smerovania, priorít a strategických cielov PHSR ŽSK*“, ktorá má byť ukončená 12/2021.

Zo znenia tohto bodu nie je jasné, o aké vplyvy na sociálno-ekonomicke postavenie, resp. znevýhodnenie ďalšieho rozvoja obce ide. MŽP SR odporúča podrobnosti a prípadné pochybnosti prediskutovať so ŠOP SR, Správou CHKO Kysuce.

Záver

Považujeme za dôležité zdôrazniť potrebu ďalšej komunikácie. Nakoľko prerokovanie návrhu na zaradenie lokality Beskydske a Javornícke lúky zvolané zo strany MŽP SR na 13. a 14. septembra 2021, sa z organizačných príčin neuskutočnilo a v aktuálnej situácii ani nie je možné ho uskutočniť. Ďalším krokom budú konzultácie ŠOP SR s dotknutými obcami vo vzťahu k možným kolíziám s ÚP obcí, nakoľko bez ohľadu na zaradenie lokality do národného zoznamu ÚEV má Slovenská republika povinnosť zachovať biotopy európskeho významu a biotopy chránených druhov.

Na základe vyššie uvedených faktov týmto oznamením považujeme Vašu petíciu, z hľadiska zákona č. 85/1990 Z. z. o petičnom práve v znení neskorších predpisov, za zodpovedanú a vybavenú.

S pozdravom

Ing. Zuzana Domsitzová
vedúca oddelenia

³ <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/program-hospodarskeho-rozvoja-socialneho-rozvoja-zilinskeho-samospravn>

⁴ <https://www.zilinskazupa.sk/sk/rozvojove-dokumenty-zsk/>